

22 ΟΚΤ. 2013

Βαθμός Ασφαλείας:  
Να διατηρηθεί μέχρι:  
Βαθμός Προτεραιότητας:



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 21-10-2013

Αρ.Πρωτ. 155019/ΙΗ ΕΞ  
136834 εισ.

Ταχ. Δ/νση : Α. Παπανδρέου 37  
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ  
Ιστοσελίδα : [www.minedu.gov.gr](http://www.minedu.gov.gr)  
Email : [tke@minedu.gov.gr](mailto:tke@minedu.gov.gr)  
Τηλέφωνο : 210-344 23 20  
FAX : 210-344 32 45  
GEPA

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων  
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού  
Ελέγχου  
✓Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ : 1. Υπουργείο

- Επικρατείας  
(Γραφείο κ. Υπουργού)
- 2. Βουλευτή κ.  
- Νίκο Νικολόπουλο  
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση σε Αναφορά»  
ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας: ΠΑΒ 739/25-9-2013

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό έγγραφό σας και στην επιστολή της Πανελλήνιας Ένωσης Θεολόγων, την οποία κατέθεσε ως Αναφορά ο Βουλευτής κ. Νίκος Νικολόπουλος, σχετικά με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο και στα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο του Νέου Σχολείου, το νέο Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου (2010), πέρα από τον σύγχρονο παιδαγωγικό αναπτροσανατολισμό του (έμφαση στη διερευνητική, βιωματική και συνεργατική μάθηση) εντάσσεται σαφώς στο πλαίσιο της συνταγματικής επιταγής για την καλλιέργεια της θρησκευτικής συνείδησης. Το νέο αυτό ΠΣ έχει τα χαρακτηριστικά ενός προγράμματος διαδικασίας, εφόσον ο εκπαιδευτικός είναι ο πρωταγωνιστής στη διαμόρφωσή του. Ο εκπαιδευτικός διερευνά, σχεδιάζει, συνεργάζεται, δοκιμάζει νέες στρατηγικές μάθησης, αξιολογεί τη δράση του. Έτσι, το νέο ΠΣ δεν είναι διδακτικό βιβλίο αλλά παιδαγωγικό και διδακτικό εργαλείο με πολλές εναλλακτικές διαδικασίες (κριτήρια & εργαλεία μάθησης), αποσκοπώντας στη διδασκαλία και μάθηση μέσω σχεδιασμού. Το γεγονός ότι το νέο ΠΣ στα Θρησκευτικά, όπως άλλωστε και όλα τα υπόλοιπα, δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ, σχετίζεται θεσμικά με τη νομότυπη διαδικασία της πιλοτικής του εφαρμογής και όχι με τον υποχρεωτικά «κλειστό» και ανελαστικό χαρακτήρα των περιεχομένων του.

Στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής των ΠΣ, τα Ερωτηματολόγια των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στη διαδικασία δεν κοινοποιούνται, καθόσον αποτελούν μέρος των παραδοτέων στο έργο του Νέου Σχολείου. Ωστόσο, τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα και η

στατιστική ανάλυσή τους, είναι δυνατό να κοινοποιηθούν ή να δημοσιοποιηθούν, όταν ολοκληρωθεί η πιλοτική εφαρμογή του Νέου Σχολείου. Σε κάθε περίπτωση η αποτίμηση της πιλοτικής εφαρμογής των ΠΣ του Νέου Σχολείου, η σύσταση επιτροπών αξιολόγησης των ΠΣ των επιμέρους μαθημάτων θα γίνει από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, με βάση τα προβλεπόμενα στο έργο του Νέου Σχολείου και τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το νέο ΠΣ στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου ξεκινά από και έχει επίκεντρο την ελληνορθόδοξη παράδοση του τόπου, την Παράδοση της Ορθόδοξης Χριστιανικής Εκκλησίας, όπως αυτή σαρκώθηκε στη ζωή και αποτυπώθηκε στα μνημεία του πολιτισμού του. Κάθε μαθητής ή μαθήτρια, ανεξαρτήτως της θρησκευτικής του ιδιοπροσωπίας, είναι απαραίτητο και πολύτιμο να γνωρίζει την θρησκευτική παράδοση του τόπου, ως πίστη, λατρεία, ζωή, τέχνη και πολιτισμό. Αυτός είναι ο πρώτος και βασικός κύκλος του μαθήματος. Ο δεύτερος κύκλος είναι οι μεγάλες χριστιανικές παραδόσεις που συναντώνται στην Ευρώπη και γενικότερα στον κόσμο, εκτός της Ορθοδοξίας, όπως ο Ρωμαιοκαθολικισμός και ο Προτεσταντισμός στις κύριες και βασικές του ομολογίες. Ο τρίτος κύκλος περιλαμβάνει ορισμένα στοιχεία από τα μεγάλα θρησκεύματα και ιδίως όσα ενδιαφέρουν την ελληνική κοινωνία περισσότερο, δηλαδή, τις μονοθεϊστικές παραδόσεις του Ιουδαϊσμού και του Ισλάμ και ορισμένες απωανατολικές θρησκείες (Ινδουισμός και Βουδισμός).

Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία αυτά δίνονται σύμφωνα με τα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά, την ηλικία και τις μορφωτικές ανάγκες των παιδιών. Επιπλέον, οι αναφορές στις άλλες θρησκευτικές παραδόσεις δεν παρουσιάζονται «συγκεχυμένα» και συγκρητιστικά αλλά διαλογικά και κριτικά, δεν αποτελούν διδακτέα ύλη, αλλά διαθέσιμα διδακτικά μέσα και υλικά για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος καλείται να σχεδιάσει τη διδασκαλία του με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες της τάξης του.

Οι θρησκειολογικές αναφορές του νέου ΠΣ δεν αποτελούν υπέρβαση του υφιστάμενου πλαισίου, αλλά υλοποιούν στην πράξη τα παλαιότερα προγράμματα σπουδών (ΔΕΠΠΑ-ΑΠΣ, 2003). Τα Προγράμματα εκείνα, πέρα από την ενημέρωση για την υφή του θρησκευτικού φαινομένου, την ανάπτυξη θρησκευτικής συνείδησης και την απόκτηση γνώσεων γύρω από τη Χριστιανική πίστη και την Ορθόδοξη Χριστιανική Παράδοση, την καλλιέργεια του ήθους και της προσωπικότητας, με την αξιοποίηση των μορφωτικών αγαθών της Αγίας Γραφής, των Πατέρων και της Παράδοσης της Εκκλησίας, εστίαζαν επιπλέον στην κριτική επεξεργασία των θρησκευτικών παραδοχών, αξιών και στάσεων, στη διερεύνηση του ρόλου που έπαιξε και παίζει ο Χριστιανισμός στον πολιτισμό και την ιστορία της Ελλάδας και της Ευρώπης, στην επίγνωση της ύπαρξης διαφορετικών εκφράσεων της θρησκευτικότητας, στην ανάπτυξη ανεξάρτητης σκέψης και ελεύθερης έκφρασης, στην αντίληψη ότι το αυθεντικό χριστιανικό μήνυμα είναι υπερφυλετικό, υπερεθνικό και οικουμενικό, στην κατανόηση της πολυπολιτισμικής, πολυφυλετικής και πολυθρησκευτικής δομής των σύγχρονων κοινωνιών και στη συνειδητοποίηση της ανάγκης για διαχριστιανική και διαθρησκειακή επικοινωνία και αλληλογνωριμία.

Το Υ.ΠΑΙ.Θ. δια των υπηρεσιών του αλλά και δια του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) παρακολουθεί τον δημόσιο διάλογο, που διεξάγεται αναφορικά με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου, το οποίο βρίσκεται σε φάση πιλοτικής εφαρμογής για τρίτο σχολικό έτος, όπως και όλα τα άλλα μαθήματα (Β και Γ' Γυμνασίου). Στο πλαίσιο αυτού του διαλόγου και στην κοινή διαβούλευση της Επιτροπής εκπόνησης του νέου ΠΣ με τη Διαρκή Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος και τους Θεολόγους Σχολικούς Συμβούλους, υπάρχουν θετικές και αρνητικές αντιδράσεις, από τον ευρύτερο εκπαιδευτικό χώρο, από την ακαδημαϊκή κοινότητα και από την Εκκλησία της Ελλάδος, κρίσεις και θέσεις οι οποίες θα αξιολογηθούν επιστημονικά και παιδαγωγικά και κατόπιν θα ληφθούν υπόψη. Ήδη, η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων για την εκπόνηση του νέου αυτού ΠΣ συλλέγει και επεξεργάζεται τα στοιχεία αυτά και θα συνεχίσει να το πράττει μέχρι το τέλος της πιλοτικής εφαρμογής. Παράλληλα, και κυρίως η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων παρακολουθεί την πιλοτική εφαρμογή του στα σχολεία και επεξεργάζεται παιδαγωγικά και επιστημονικά τα διάφορα στοιχεία που εμφανίζονται κατά

την πειραματική αυτή διαδικασία. Ακολούθως, όπως προβλέπεται από την εξέλιξη του έργου για το Νέο Σχολείο, η ίδια Επιτροπή θα καταθέσει εκ νέου το ΠΣ με αναμορφώσεις, αλλαγές και βελτιώσεις, όπου αυτές κριθούν απαραίτητες.



ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΩΓΡΑΦΟ  
Ο ΠΡΟΣΤΑΤΑΞΗΝΟΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ**

**Εσωτερική Διανομή**

1. Γραφείο του Υφυπουργού
2. Ι.Ε.Π
3. Τ.Κ.Ε.